

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG

RÁKÓCZI SZÖVETSÉG

**XI. KÁRPÁT-MEDENCEI KÖZÉPISKOLÁS
TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ**

„Magyarország története 1301-1437 között”

ÍRÁSBELI MÁSODIK FORDULÓ

2012. FEBRUÁR 7.

ISKOLA NEVE ÉS PONTOS CÍME:

.....
.....

CSAPATTAGOK:

1,
2,
3,

Elérhető pontszám/Összpontszám: **122/.....**

Felügyelőtanárok:

Javító:

1) Egészítsétek ki a Károly Róbert gazdasági reformjait bemutató szöveget a megfelelő évszámokkal, fogalmakkal!

„.....-ban indította el gazdasági reformját. Az alap elképzelés az volt, hogy a birtokairól befolyó, ún. jövedelmek mellett elsősorban királyi bevételekhez kell jutni. A királyi jogon szerzett bevételeket-jövedelmeknek nevezzük. A tartományuraktól visszavett birtokok jelentős része a király kezében maradt, ezek alkották a meghatározott tisztségek fejében elnyerhető-birtokokat.

Károly Róbert szakított az évi gyakorlatával, ezzel elvesztette a magyar királyok állandó jövedelemforrását, a Ennek pótlására írta elő egyenes adóként abehajtását, amely portánkéntaranyforintot jelentett.

.....-benmintára magyar aranyforint verését rendelte el. Az aranyforint verésével egy időben bevezette a-monopóliumot.

A bányászat fellendítése érdekében-ben intézkedést hozott. Megengedte, hogy az ingatlan továbbra is eredetimaradjon, aki a királyt illető1/3-t is megkapta.

A vámregáléból származó jövedelmek a királyi kincstár nagyon jelentős bevételét alkották. Vámbevételeit abiztosította, amely később magába olvasztotta a régi határvámot, a

16p.

2) Aláhúzással jelöljétek, hogy az alábbi állítások igazak-e vagy hamisak!

A Drugetek uradalmi központja Amadé tartományuraságának helyén jött létre. Igaz-Hamis

Magyarország legfontosabb kiviteli cikkei közé a nemesfém mellett a textilárúk tartoztak.

Igaz-Hamis

Csehország aranyban, Magyarország ezüstben volt gazdagabb.

Igaz-Hamis

A nemesi megye létrejöttének folyamatát elősegítette a tartományúri hatalom kialakulása.

Igaz-Hamis

Az 1351-es törvények számos kérdésben korlátozták az egyház korábban élvezett jogait.

Igaz-Hamis

Magyarországon az ispáni tisztséget minden esetben világi személyek töltötték be.

Igaz-Hamis

A XIV. században a nagy járványok pusztításai miatt Magyarország lakossága jelentős mértékben csökkent.

Igaz-Hamis

A városok különálló testet alkottak a megyétől, a megyésispánnak nem volt joghatósága a városi polgárok felett.

Igaz-Hamis

Az urbanitás mutatójának számított, hogy hány kolduló rendi kolostor létezett egy-egy településen.

Igaz-Hamis

A mezővárosok a kereskedelmi kiváltságok közül leggyakrabban vámmentességben részesültek.

Igaz-Hamis

10p.

3) Milyen címekre, tisztségekre hivatkozva igyekeztek törvényessé tenni hatalmukat az alábbi tartományurak?

Kán László.....

Kőszegi Henrik.....

Csák Máté.....

Subics Pál.....

Csák Ugrin.....

5p.

6) Kössétek össze a nemzetségneveket a hozzátartozó családnevekkel!

Tomaj	Kanizsai
Osl	Lackfi
Gutkeled	Köcski
Hermány	Losonci
Héder	Bátori

5p.

7) A véletlenszerűen felsorolt személyek Magyarországra érkezésükkor egy-egy királyjelölt támogatói voltak. Párosítsátok a királyjelölteket támogatóikkal!

Szécsi Miklós, Aba Amadé, Erzsébet, Horváti János, Garai Miklós, Lackfi István, Ákos István, Bicskei Gergely, János kalocsai érsek, Horváti Pál, Kőszegi Henrik, Borsák

Károly Róbert	1)	2)
Vencel	1)	2)
Ottó	1)	2)
Zsigmond	1)	2)
Lajos	1)	2)
Károly	1)	2)

12p.

8) Kivel tárgyalhatott I. Lajos király ha

Havasalföldre

Boszniaába

Szerbiába

Bulgáriaába

Bizáncba

Oszmán Török Birodalomba

látogatott (volna)? (Több helyes válasz is adható!)

6p.

9) Kössétek össze az alábbi egyetemi városokat alapításuk évszámával! (Az egyik évszám egy városhoz sem kapcsolható!)

Pécs	1364
Prága	1395
Krakkó	1328
Óbuda	1365
Bécs	1367
	1348

5p.

10) A következő táblázat a Török Birodalom terjeszkedésével kapcsolatos információkat hiányosan tartalmazza. Pótoljátok a hiányzó részeket!

Évszám	Török szultán	Esemény
		Drinápoly elfoglalása
1371		
		Gallipoli elfoglalásával megvetik a lábukat Európában
1389.		
		Nikápolyi győzelem Zsigmond felett

10p.

11) Az alább felsorolt személyek korszakunk egy-egy híres tisztség/méltóságviselői voltak. Milyen tisztséget birtokoltak? Nevezetek meg mindegyikből még egyet!

Személy	Tisztség/méltóság	Ugyanezt a tisztséget betöltő másik személy
Telegdi Csanád		
Szepesi Jakab		
Szentgyörgyi Tamás		
Debreceni Dózsa		

8p.

12) Olvassátok el figyelmesen a forrásokat, majd válaszoljatok a kérdésekre!

a) Ezenkívül minden, bármely néven nevezendő szabad községben, valamint az udvarnoki és királynői községekben levő összes szántóvető és szőlőbirtokos jobbágyainktól (kivéve a falakkal bekerített városokat) minden terményüknek és boruknak kilencedét beszedetjük és a királyné asszony is be fogja szedetni.

Milyen esemény hatására és miért szorgalmazta a köznemesség a kilenced törvénybe foglalását?

Soroljátok fel a jobbágyok adóterheit és egyéb kötelezettségeit!

b) Ugyanazon nemeseknek kérésébe is beleegyeztünk: hogy az országunk határai közt lakó valódi nemesek még az országunk határai közt fekvő hercegi tartományokban levők is, megannyian ugyanazon egy szabadsággal éljenek.

Milyen tekintetben valósult meg az egyenlőség és melyikben nem?

c) „Hogy mindenkinek mindkét szín alatt kell áldoznia.

Hogy az összes szentek neveit törölték a miséből.

Hogy a pápának nincs nagyobb tekintélye, mint az egyszerű papnak...”

Ki a forrásrészletben megfogalmazott gondolatok (angol) eszmei szerzője?

Melyik zsinaton ítélték el Husz Jánost?

A zsinat tevékenysége következtében milyen változások történtek az egyházban?

Hol és milyen tartalommal került sor az egyház és a huszitizmus mérsékelt szárnya közötti megállapodásra?

Elrendeltük azonkívül, hogy idegen kereskedőknek bármely városban posztót levágni és rőfönként eladni, sőt egyszerre hat végnél kevesebbet eladni semmikor, még vasárnapokon se legyen szabad; ha ugyanazoknak a kereskedőknek van hat, vagy ennél több darab posztójuk.

Milyen eseményt követően került sor a városi törvények kiadására?

Milyen eszközökkel támogatta a városok kereskedelmi tevékenységét a törvényalkotó?

18p.

13) Egészítsétek ki a Zsigmond korabeli hadszervezetre vonatkozó szöveg hiányos részeit!

A sereg felállítása toborzás útján történt, a toborzás és a zsoldfizetés egysége a volt, amely egy és foglalt magába. Az így kiállított sereg szervezeti egysége a Azok a főurak és nemesek, akik nem számítottak a(z) közé, a alatt vonultak hadba.

Hadjárat idején a királyi sereggel együtt felkeltek a,, is, ők elsősorban a portyázó szerepét töltötték be. Zsigmond hadseregreformjának fő törekvése az volt, hogy a háborúk terhéért legalább részben a birtokosokra hárítsa át. Evégett iktatta törvénybe-ben a

..... intézményét. Eszerint a nemeseknek minden
..... után egy-egy ki kellett
állítaniuk. Az évi hadügyi reform csökkentette a birtokosok terheit, ezúttal minden ...
..... után rendelte el a katonaállítást.

18p.

Összesen: 122p.